

Liefdestaal 1: zeg het vol zegen

(Jakobus 3:9-10)

---

*Liturgie zondagmiddag 23 november 2008
te Hardinxveld-Giessendam*

Votum en vredegroet

Psalm 63:1,2

Gebed

Lezen: Jakobus 3

Liedboek 285:1,4

Tekst: Jakobus 3:9-10

Verkondiging

Psalm 85:3,4

Doopformulier III (incl. geloofsbelijdenis)

Gezang 161 (als geloofsbelijdenis)

Doopsbediening aan Alisha Nederveen

Gezang 124:1-m,2-v,3-m,4-v (vóór doop),5-a (na doop) (NG 64)

Dankgebed en voorbeden

Inzameling van de gaven

Gezang 132:4,5,6 (NG 69)

Zegen van God

Overhandiging doopkaart

Lied door Mirella (vriendin van doopouders)

Gemeente van Christus,

Nog een maand, dan is –ie er weer, op de televisie.

De All you need kerst-special.

Weet je wel? Robert ten Brink verrast geliefden tegen de Kerst met hun vriend of vriendin die over ver woont.

Altijd ben ik weer verbaasd hoeveel jongeren zo'n relatie hebben.

Lijkt me toch best lastig!

Je zit alleen al met die afstand,

dankzij een Robert ten Brink kan er eens wat worden geregeld, maar dat is ook maar één keer.

En je zit vooral ook met de taal. Tenminste, dat zou ik wél hebben.

‘Ik hou van jou’ zal nog wel lukken.

Maar als je wat meer wilt, wordt het al snel een stuk lastiger.

Wist u dat je in de liefde *sowieso* vaak ieder een andere taal spreekt?

Al kom je ook allebei uit Hardinxveld!

Het is een Amerikaan, Gary Chapman, die tot die conclusie kwam.

Hij had 20 jaar huwelijksbegeleiding gedaan.

En op basis daarvan ontdekte hij dat er in principe *vijf liefdestalen* zijn, vijf manieren om liefde te uiten, en te ervaren:

- de taal van positieve woorden,
- tijd nemen voor elkaar,
- liefde uiten door de ander cadeautjes te geven,
- dingen voor de ander doen,
- en de taal van lichamelijke aanraking (en dan niet de seksualiteit, maar een hand door je haar, een omhelzing, een knuffel, enz.).

In de liefde spreken man en vrouw vaak allebei een andere taal. Jij hebt als man bijv. erg behoefte aan positieve woorden van je vrouw. Maar *zij* brengt graag samen tijd met jou door. En ze ergert zich eraan dat jij *dáár* nooit de rust voor hebt. Beide ervaar je dan niet echt dat de ander van je houdt. Oorzaak: je spreekt allebei een andere liefdestaal.

En als je dat eenmaal ontdekt, weet je ook wat je er aan kunt doen. Je kunt alsnog de ander leren liefhebben in de taal die hij verstaat. En de ander weet nu hoe hij het best zijn liefde aan *jóu* kan geven. Talloze huwelijken zijn op die manier weer tot bloei gekomen.

Nou, naar mijn idee kun je dit *zó* doortrekken naar de kerk. God vraagt immers ook binnen de kerk dat we elkaar liefhebben. Maar ja, de praktijk is vaak weerbarstig. We willen wel, maar vaak komt 't helemaal niet over. Bij een ander, maar bij onszelf net zo goed. Zou één van de oorzaken *dáár* ook niet kunnen zijn dat we elkaars liefdestaal niet verstaan? Voor jou is het bijv. heel belangrijk dat je dingen voor een ander doet. Maar de ander zegt: ik red me prima hoor. Gevolg: je kunt jouw liefde niet aan je broeder of zuster kwijt. En ondertussen denkt die broeder of zuster: ik wou dat hij gewoon eens een keer op visite kwam. Of: bedankte zij me maar eens dat ik haar een kaartje heb gestuurd. Kijk, dan bedoelen we het allemaal goed, en toch komt het niet over. Groeien we ook zomaar uit elkaar, binnen de kerk.

Laten we eens proberen de vijf liefdestalen toe te passen op de onderlinge omgang in de kerk.

In een aantal preken, verspreid over de komende maanden, wil ik daar bij elke taal een aanzet voor geven.

Vanmiddag begin ik met liefdestaal 1: de taal van de positieve woorden.

Het thema voor deze preek is: *Zeg het vol zegen.*

Met het oog daarop lopen we drie vragen bij langs:

1. Dit kan toch niet goed zijn? (dat is de vraag uit onze tekst)
2. Maar wat doe je eraan? (dat is de vraag die wij hierbij krijgen)
3. Wat verandert er dan? (dat is het beeld dat God voor ogen staat).

*

1. Dit kan toch niet goed zijn?

Deze vraag gaat heel wat verder dan: 'dit is niet goed, maar ja...'
Zo'n houding willen wij nog wel eens hebben.
Er zijn wel meer dingen niet goed...
We leven nu eenmaal niet meer in het paradijs...
Maar zo makkelijk komen we er hier niet van af!

In hoofdstuk 1:26 zei Jakobus al:
"Wie meent dat hij God dient, terwijl hij zijn tong niet kan beteugelen,
zit op een dwaalspoor,
en heel zijn godsdienst is vergeefse moeite."

Diezelfde ernst proef je in Jakobus 3.
Er zit totaal geen liefde in wat de mensen tegen elkaar zeggen.
Eerder is het zo dat alle woorden vol dodelijk venijn zitten (3:8).
Dat is iets waar dringend naar gekeken moet worden!
Zoals de dokter ons meteen doorstuurt naar het ziekenhuis
als hij iets verkeerd heeft geconstateerd.
Dit kan niet wachten!

Als er uit een drinkwaterbron ineens bitter water opwelt, zeg je niet:
ach, ik heb er laatst nog zoet water uit gehaald,
dus dat loopt wel los...
Nee, het is een duidelijke indicatie dat het met die bron niet goed zit.

En die bron, dat is in dit geval: je hart.
De bijbel zegt: "Van alles waarover je waakt, waak vooral over je hart,
het is de bron van je leven." (Spr.4:23)
Dat staat in het boek Spreuken.
Maar in het Nieuwe Testament zegt de Here Jezus precies hetzelfde:
"Wat de mond uitgaat, kómt uit het hart,
en die dingen maken de mens onrein.
Want uit het hart komen boze gedachten, moord, overspel, ontucht,
diefstal, valse getuigenissen en laster..." (Matt.15:18v)
Met andere woorden: valse getuigenissen, laster, gemene woorden over
een ander gemeentelid... dan moet je niet zeggen: ach, nou ja, dat loopt
wel los...
Nee: het zijn stuk voor stuk indicaties dat het met je hart niet goed zit.
Uit een drinkwaterbron komt nota bene *bitter* water –
dan zeg je: jongens, er is iets niet goed met die bron hoor!

Bitter water.

Jakobus werkt dat uit in vers 14.

Het blijkt een beeld te zijn voor bittere jaloezie. Egoïsme.

Jakobus zegt: doe dan maar even rustig aan met anderen de les te lezen,
want dit soort lessen – vers 15 – zijn aards, ongeestelijk, ja demonisch!
Zo, dat liegt er niet om!

De rotte plek wordt haarfijn aangewezen.
Achter die negatieve woorden die wij richting elkaar bezigen in de kerk
zitten uiteindelijk demonen, boze geesten.
Dát is dus de eigenlijke bron: de duivel.

Die vraag uit onze tekst 'Dit kan toch niet goed zijn, broeders en zusters?'
is dus niet zo'n onschuldige vraag als je misschien zou denken.
Van: nee, 't is eigenlijk niet goed, maar ja...
Nee, *het is de duivel in de kerk!*
Dat is de vlijmscherpe diagnose die de bijbel hierbij stelt.

Waarbij?
Bij het feit, zegt de tekst, dat we met onze woorden Gód prijzen
maar net zo hard ménsen vervloeken...
Vervloeken.
Ja oké, maar dat is ook nogal een scherpe typering natuurlijk.
Is er hier iemand in de kerk die een ander onlangs nog heeft vervloekt?
Lijkt me sterk.

Maar weet u wat Jakobus bedoelt?
Hij bedoelt dat je iemand door je woorden schade berokkent
door middel van een goddelijke kracht,
in dit geval: door middel van God zelf, de enige echte God.

Let u eens op wat er staat vlak vóór vers 15.
Dan zegt Jakobus: u kunt beter niet zo hoog van de toren blazen;
u zou de waarheid geweld aandoen.
Nou, daar hebt u het meteen concreet.
Mensen in de kerk vervloeken, dat betekent
dat je ze schade berokkent door middel van de waarheid van God.
Zeg maar heel simpel: *je gebruikt de bijbel als vliegenmepper!*

Dat kan dus.
Of eigenlijk kan het niet, want je doet de waarheid geweld aan.
Maar op zich kan het wél: de waarheid van God, het woord van God,
gebruiken om een ander af te schrijven, in plaats van op te bouwen.

Gods waarheid en Gods genade kunnen niet zonder elkaar.
Jakobus zegt:
jullie weten het allemaal zo goed,
jullie gedragen je allemaal als leraar.
Maar intussen brengen jullie woorden je broeder of zuster geen zegen,
maar juist vloek.
Jullie berokkenen mensen bij jullie in de kerk schade.
En dat nota bene door middel van de waarheid van God!
Jullie gebruiken de bijbel als vliegenmepper.

Ja, en dan krijg je inderdaad dat de mensen gaan zeggen:

al die geboden en regeltjes in de kerk, je wordt ermee dóódgelagen.
Nou, als je dat hoort, als mensen het zó ervaren, is er iets grondig mis.
Dat kan toch niet goed zijn, broeders en zusters?

***

2. Wat doe je eraan?

Maar nu de volgende vraag: wat doe je eraan?
Dit is een vraag die nu onherroepelijk bij ons bovenborrelt, natuurlijk.
Een begin van een antwoord hierop zit in onze tekst.
Jakobus zegt: we prijzen onze Heer en Vader...
In dat ene zinnetje zit ook al meteen de reden waaróm we God prijzen.
Omdat Hij onze Heer is, door Jezus Christus.
Omdat Hij onze Vader is, die als geen ander weet wat wij nodig hebben.

Nou, zo zit ook in het volgende zinnetje meteen al de reden verpakt.
"We vervloeken mensen die God heeft geschapen als zijn evenbeeld."
Oftewel, er is alle reden
om hen juist met pósitieve woorden tegemoet te treden.
Wánt de mensen zijn geschapen naar Gods beeld.

Ja, ho ho, zegt u,
maar u moest eens weten *dit*, of u moest eens weten *dat*...
Wat *hij* doet...! Wat *zij* uitkraamt...!

En toch. U wou toch weten wat u eraan kon doen?
Nou, dan zegt de bijbel:
blijf de ander consequent zien als beeld van God.
Want zo ziet Gód hem, of haar.
Nog steeds. Ondanks alles.
Schepsel van ongekende waarde.
Iemand om superzuinig op te zijn.

Wilt u eens even opzoeken in uw bijbeltje: Jakobus 1:18?

...

In Jakobus 1:18 lezen we het volgende:
"God wilde ons door de verkondiging van de waarheid tot leven roepen,
om ons de eersten te maken in zijn schepping."
Begrijpt u wat daar staat?
Daar staat met zoveel woorden dat God met ons zoals we hier in de kerk
zitten een grandioos plan heeft.
Niet maar voor de toekomst. Nee, juist voor vandaag, en morgen.
Dat grandioze plan is dit,
dat deze schepping helaas nog een puinhoop is,
maar dat de kerk een plek is waar God nieuw leven doet ontstaan.
Vernieuwing van alle mensen die hier zitten – dát wil God.
Zodat onze gemeente één groot uithangbord wordt voor Gods waarheid.

Ja? Dus niet dat mensen van buiten de kerk met een grote boog om ons heenlopen, omdat je in de kerk wordt dóódgelagen met de waarheid. Maar dat de mensen te hoop lopen om te zien wat er hier toch in vredesnaam aan de hand is. Waarom is er overal in de samenleving haat, ruzie, geweld, egoïsme, maar ervaar ik jullie gemeente als een warm bad?

Ja, droom maar lekker verder, zegt u nu misschien. Nou, dat zal ik ook wel doen. Dat zullen we *als kerkenraad* ook wel doen. Maar dan omdat dit Góds droom is voor de kerk. Het staat hier zwart op wit in Jakobus 1:18. En getuige Jakobus 3 staat het nou ook niet bepaald dicht bij de realiteit van díe gemeente. Maar toch! De gemeente, inderdaad een huis vol liefde.

Ja, maar hoe dan? Nogmaals Jakobus 1:18: "door de verkondiging van de waarheid". En daarbij moet je dan niet maar denken aan de preek. Maar aan alle woorden waarmee wij elkaar de waarheid zeggen.

Dan worden *wij* dus ingeschakeld, om die ánder in de kerk tot leven te roepen. Mét de waarheid. Nota bene! Maar dan een waarheid die bevrijdt. Zoals Gods waarheid bedoeld is.

God spreekt als geen ander de liefdestaal van de positieve woorden. Vanmiddag wordt dat weer prachtig zichtbaar in de doop. Alisha, Ik ben je Vader, zegt God. Ik houd van jou met alles wat in Mij is. En daarom wil Ik je graag redden van alles wat je leven kapot kan maken. Wil Ik jouw leven van binnenuit goed maken, door mijn Geest.

Door Zijn liefde roept Hij ons tot leven. Ons, die keer op keer onderuit gaan. Maar God vervloekt ons niet. Sterker nog, zingen we met een gezang: *zegenend wordt Hij nooit moe!*

Hij roept je op om je medemens lief te hebben *als jezelf*. Weet je dus allereerst zélf geliefd. Lees de bijbel allereerst voor jezelf. Niet van: o, wat wist ik nog niet? Zodat je op een gegeven moment het idee hebt dat je wel weet wat er allemaal in staat,

en dat die ander de bijbel harder nodig heeft dan jijzelf...
Want dan lees je de bijbel nog teveel met je hoofd.
Maar je moet 'm vooral ook lezen met je hart.
Met je ziel!

En dan nog iets.
En dat hoort er onlosmakelijk bij.
Want hoe vol liefde, maar God vraágt in zijn woord ook heel wat van je.
Hij vraagt dat je van je medemens houdt als van jezelf...
Nou, dat wil je misschien wel, maar in de praktijk valt dat vies tegen.
Maar dan een vraag: bidt u er wel eens om?

Naarmate Jakobus 3 vordert, gaat het steeds meer over de wijsheid.
Ons spreken is volgens Jakobus vaak zo schadelijk voor de ander,
omdat we ons laten leiden door de wijsheid van deze aarde, wijsheid van
de duivel. Vol jaloezie, egoïsme.
Maar daartegenover zet Jakobus dan de wijsheid *van boven*.
Die hebben we nodig, om te veranderen in hoe we tegen elkaar praten.

Maar kijk met dát in gedachten dan nog eens in Jakobus 1.
Allereerst vers 17:
elke goede gave, elk volmaakt geschenk, *komt van boven*.
Ook die wijsheid dus, die voor ons gevoel nog zover weg ligt.
Zo onhaalbaar lijkt.
Die wijsheid is boven,
maar die kómt vandaag ook ván boven, naar deze aarde.

En dat zie je nu in vers 5:
"Komt een van u wijsheid tekort? Vraag God erom!
En hij, die aan iedereen geeft, zonder voorbehoud en zonder verwijt,
zal u wijsheid geven."

Dat ideaalbeeld van een gemeente als huis vol liefde ligt nog ver weg.
Maar iedere keer dat u er naar verlangt
om het in een concrete situatie toe te passen,
wil God u de wijsheid ervoor geven.
En iedere stap op deze weg is dus een stap
op weg naar dat grote plan van God met ons!

Alleen, dan moet je niet twijfelen –
daarmee bedoelt Jakobus: je moet het dan wel écht willen.
Dus niet een houding van:
ik heb er toch om gebeden, nou dan moet het maar goed zijn...
Nee, de lijn naar Boven continu open houden.
Er intens naar verlangend
dat God je op het juiste moment het juiste woord in de mond legt.

***

3. Wat verandert er dan?

En nu de laatste vraag van de preek: wat verandert er dan?
Heel kort kun je dat zó zeggen, vanuit onze tekst:
met onze tong zegenen we nu ook onze broeders en zusters.
Nog korter: *zeg het vol zegen.*

Zegenen, dat is letterlijk: goede dingen over iemand zeggen.
En dan nog even ongeacht wat iemand concreet doet, of niet doet.
Maar gewoon om wie hij of zij is.

En dan maakt het niet uit wie u voor u hebt, maar voor iedereen geldt:
"door God geschapen als zijn evenbeeld".
Door God gewild dus.
En God heeft een grandioze bedoeling met 'm.
Net zoals Hij dat heeft met jou.
Voor hem, voor haar wilde Jezus sterven aan het kruis.

Zég dat tegen elkaar.
Dat het maar niet dode woorden zijn, op papier, in de bijbel.
Maar dat die woorden weer opnieuw gesproken worden.
Dat wij elkaar waarderen als schepselen van God, kostbaar voor Hem.
Daar hoeven positieve woorden nog niet eens jouw liefdestaal voor te zijn.
Maar des te belangrijker wordt het natuurlijk, als dat wél het geval is.
Zeg het vol zegen.
Zodat de ander in jouw woorden ervaart
hoeveel jij, ja maar vooral ook: hoeveel Gód van hem houdt!
Daarvoor zet God jóu misschien wel op zijn weg.
Ben jij de aangewezen persoon om het haar te laten weten.

En dan gaan we ook concreet dingen waarderen die de ander doet.
We geven 'm een complimentje:
wat goed van je, zoals je dat hebt gedaan!
Wat fijn, dat je bij mij op bezoek kwam.
Wat bijzonder, dit of dat...

Wacht er niet op tot *jij* eindelijk eens gewaardeerd wordt.
Nee, als jij nou zo duidelijk ervaart hoe nodig je dat hebt,
begin het dan eens toe te passen richting anderen.

Je zult dan trouwens ook ervaren
hoeveel je dáár voor jezelf aan hebt.
Zodra je merkt hoe de ander erdoor wordt geraakt,
er misschien wel emotioneel door wordt,
ervaar je hoe jij een kanaal mag zijn voor Gods liefde.
En voel je die liefde ook heel diep in jezelf!

Zeg het vol zegen.

Dat betekent: wát je ook zegt, zeg het vol zegen.

Ook dus de vermaning, de correctie.

Verzeker je er eerst van

dat die ander zich echt geliefd weet door God.

Spreek woorden van genade,

als hij die eerst misschien wel veel méér nodig heeft.

En ga dan ook naast die ander staan, terwijl je de bijbel opendoet.

En bid juist hier ook veel om wijsheid!

Hetzelfde geldt wanneer de ander je heeft beschadigd,

door wat hij heeft gezegd of gedaan,

of juist niet gezegd of gedaan.

Ook gekwetstheid kun je op een liefdevolle manier aangeven.

“Ik hou van jou met de liefde van de Heer,

maar weet je wel dat je me ergens heel erg pijn mee hebt gedaan?

Misschien heb je het wel helemaal niet zo bedoeld.

Maar zus en zo kwam het bij mij over.”

Gary Chapman stelt in zijn boek de vraag:

“Wat zou er met het emotionele klimaat van een huwelijk gebeuren als man en vrouw regelmatig zulke dingen zouden horen?”

En dan bedoelt hij: zulke positieve woorden, zo’n positieve toon in alles wat de ander tegen je zegt?

Ik wil die vraag ook stellen voor ons als gemeente van Hardinxveld-G:

Wat zou er met het emotionele klimaat van onze gemeente gebeuren

als wij regelmatig op zo’n positieve manier met elkaar zouden praten?

Zeker als je bedenkt dat dit nou helemaal Gods plan met ons is.

En dat Hij ons dolgraag de wijsheid hiervoor geeft.

Als wij dan beginnen de Here hierin weer volop serieus te nemen,

dan moet je eens zien wat Hij in ons midden gaat doen.

Hij is er ook al ruimschoots mee bezig, trouwens!

Maar dan wordt steeds méér Zijn heerlijkheid zichtbaar in deze gemeente,

zijn heilige gemeente waar *goedheid trouw* ontmoet,

het *recht* de *vrede* met een *kús* begroet,

de Here die ons *zegt* met zijn goed!

Amen.

Enschede / Hardinxveld-Giessendam, Jan Meijer,

15 juli 2006 / 17 november 2008